

Daar waar camera's
vertrekken, blijven
mensen achter. Zonder
eten, onderdak of
medische hulp.

A wide-angle photograph of a sprawling refugee camp. In the foreground, a group of about a dozen children of various ages are looking towards the camera. They are wearing simple, worn clothing. Behind them, a vast sea of makeshift tents made from plastic and fabric stretches across the landscape. In the far distance, a range of mountains is visible under a hazy sky.

De Vergeten Lijst '26

TOP 5

GROOTSTE VERGETEN VLUCHTELINGENCRISES

 AANTAL VLUCHTELINGEN, ZOWEL BINNEN ALS BUITEN EIGEN LAND, INCLUSIEF DE OPVANG VAN BUITENLANDSE VLUCHTELINGEN

 AANTAL VERMELDINGEN IN DE NEDERLANDSE ONLINE MEDIA OVER DE HUMANITAIRE CRISIS IN EEN LAND

01

ZUID-SUDAN

 4,3 MILJOEN VLUCHTELINGEN

 287 KEER

02

BURKINA FASO

 2,3 MILJOEN VLUCHTELINGEN

 155 KEER

03

SOMALIË

 4,8 MILJOEN VLUCHTELINGEN

 474 KEER

04

**DEMOCRATISCHE
REPUBLIC CONGO**

 8,6 MILJOEN VLUCHTELINGEN

 973 KEER

05

JEMEN

 4,9 MILJOEN VLUCHTELINGEN

 660 KEER

TER VERGELIJKING:

OEKRAÏNE

 8,9 MILJOEN VLUCHTELINGEN

 38.980 KEER

De Vergeten Lijst '26

Methodologie

Waarom wordt een vluchtelingen crisis een “vergeten crisis” genoemd? Hoe is deze lijst tot stand gekomen?

De ranglijst in dit onderzoek is opgesteld door de omvang van verschillende vluchtelingen crises te vergelijken met de hoeveelheid media-aandacht die deze crises in Nederland kregen in het kalenderjaar 2025. Op die manier wordt zichtbaar welke crises relatief veel aandacht krijgen en welke juist onderbelicht blijven, ondanks hun ernst of schaal.

INDICATOREN

Voor het onderzoek is gebruikgemaakt van een combinatie van kwantitatieve data en media-analyse. De volgende indicatoren zijn gebruikt:

- * Het aantal vluchtelingen en intern ontheemden (IDP's), gebaseerd op data van UNHCR
- * Het aantal artikelen (in relatie tot de humanitaire crisis) in de Nederlandse online media, gemeten via Meltwater Mediamonitoring

CRITERIA

De volgende criteria zijn gehanteerd:

- * De mate van ontwrichting, gemeten aan het aantal ontheemden (zowel binnen als buiten de landsgrenzen)
- * Media-aandacht in verhouding tot de omvang van de crisis
- * De aanname dat hoe groter de humanitaire ontwrichting, hoe meer media-aandacht verwacht zou mogen worden

DEFINITIE

Als ‘ondergrens’ voor opname in de top 5 is de volgende definitie van een crisisland gebruikt:

- * Minimaal 1 miljoen mensen ontwricht; een optelsom van alle mensen op de vlucht, zowel binnen als buiten het land, inclusief buitenlandse vluchtelingen die worden opgevangen.
- * Waarvan minstens 0,5 miljoen intern ontheemden (IDP's)
- * Een rood of oranje reisadvies van het Ministerie van Buitenlandse Zaken vanwege (dreiging van) gewapend conflict

De Vergeten Lijst '26

“Als we niet opletten, wordt stilte de grootste ramp van allemaal”

Daar waar camera's vertrekken, blijven mensen achter. Zonder eten, onderdak of medische hulp. Daarom vragen wij aandacht voor de crises die vergeten dreigen te worden.

DE VERGETEN LIJST

De Vergeten Lijst rangschikt de grootste vluchtelingen crises in de wereld die de minste aandacht in de Nederlandse media krijgen. Aandacht is belangrijk, want zonder aandacht drogen fondsen op. Hulp verslapt en geopolitieke urgentie verdwijnt. Daarom deze noodklok voor (slepende) vluchtelingen crises die nauwelijks worden belicht in de Nederlandse media. Als we niet opletten, wordt stilte de grootste ramp van allemaal.

TOP VIJF VERGETEN VLUCHTELINGENCRISES

- 01 ZUID-SUDAN
- 02 BURKINA FASO
- 03 SOMALIË
- 04 DEMOCRATISCHE REPUBLIEK CONGO
- 05 JEMEN

OPROEP TOT ACTIE

Dit rapport heeft als doel te informeren over de huidige situatie en aan te zetten tot actie, omdat de mensen die in deze crises leven gehoord moeten worden. Daarnaast roepen wij de media, beleidsmakers en burgers op om bij te dragen aan het vergroten van de zichtbaarheid van deze stemmen, met bijzondere aandacht voor zogenoemde vergeten crises die uit het nieuws zijn verdwenen. Elke publicatie, elk gesprek en elke online bijdrage kan daarbij verschil maken, omdat zichtbaarheid vaak leidt tot meer bewustwording en uiteindelijk tot actie. En dat is precies wat nodig is.

ZUID-SUDAN

De Vergeten Lijst '26

Door conflicten, overstromingen en economische problemen hebben ongeveer 7,8 miljoen mensen niet genoeg te eten.

CIJFERS

 12 MILJOEN INWONERS

 4,3 MILJOEN MENSEN OP DE VLUCHT

 287 KEER IN DE NEDERLANDSE MEDIA

LICHTPUNTJE

Zuid-Sudan is een jong land en meer dan de helft van de bevolking is jonger dan 20 jaar. Dat brengt grote uitdagingen mee, maar ook de mogelijkheid dat een nieuwe generatie andere keuzes maakt dan de leiders die het land door jaren van conflict hebben geleid. (Bron: UNDP)

De vergeten crisis in Zuid-Sudan

Zuid-Sudan is het jongste land ter wereld. Het land is precies 15 jaar geleden, in de zomer van 2011, onafhankelijk geworden. Toch heeft het jongste land ter wereld te maken met een van de grootste humanitaire crises ter wereld en staat het land op nummer 1 in dit rapport van Vergeten Crises. Wat is er gaande?

BURGEROORLOG

Al snel na de onafhankelijkheid ontstaat er ruzie tussen de leiders en er volgt een burgeroorlog. Tussen 2013 en 2018 kwamen honderdduizenden mensen om het leven en sloegen miljoenen mensen op de vlucht. Sinds begin 2025 is het geweld opnieuw toegenomen door gevechten tussen regeringstroepen, oppositiegroepen en lokale milities. Daardoor zijn opnieuw grote aantallen burgers gevlucht en verslechtert de humanitaire situatie snel (Bron: UN).

NATUURRAMPEN

Het land wordt vaak getroffen door natuurrampen. Overstromingen vernielen huizen, wegen en landbouwgrond, terwijl droogte ervoor zorgt dat gewassen mislukken en vee sterft. Hierdoor hebben veel mensen moeite om voldoende voedsel en schoon drinkwater te vinden.

VOEDSELCRISIS

Zuid-Sudan heeft te maken met een ernstige voedselcrisis. Door conflicten, overstromingen en economische problemen hebben ongeveer 7,8 miljoen mensen niet genoeg te eten. Vooral kinderen worden zwaar getroffen: naar schatting 2,3 miljoen kinderen lijden aan ondervoeding.

ECONOMISCHE CRISIS

Door jaren van conflict, slecht bestuur en economische problemen verkeert Zuid-Sudan in een ernstige economische crisis. Tegelijkertijd neemt de beschikbare internationale hulp af, terwijl die zo hard nodig is.

Wat doet ZOA?

ZOA helpt in Zuid-Sudan met noodhulp en wederopbouw; beide zijn heel hard nodig.

VOEDSELHULP

ZOA helpt met voedselhulp voor 6000 families. Door overstromingen en angst voor gewapende overvallen tijdens oogsttijd, kampen veel mensen met voedseltekort. Er wordt eten uitgedeeld aan de mensen die dat het hardst nodig hebben, maar er loopt ook een voucherprogramma. Met een voucher kunnen mensen dan zelf eten kopen.

DRINKWATER

ZOA helpt met het graven van boorgaten voor schoon drinkwater en het bouwen van dijken die ervoor zorgen dat meer land gebruikt kan worden als landbouwgrond en woongebieden beschermen bij hevige regenval.

VREDESOPBOUW & LANDBOUWSTEUN

4300 huishoudens worden geholpen met het produceren van voldoende oogst en het naar de markt brengen hiervan. Ook wordt er hulp aangeboden op het gebied van vredesbesprekingen voor het oplossen van conflicten.

LEESTIP

"Vergeet me niet hè, vroeg iemand me". Lees het verhaal van Else Lotte Faasse op zoa.nl.

“Er was geen tijd om onze dierbaren te vinden. Ik heb nog altijd geen idee waar mijn man is”

“Sinds we gevlucht zijn, is hulp van ZOA de enige hulp die we hebben ontvangen” NYOKONG

Nyokong (25) vluchtte van Zuid-Sudan naar Ethiopië: ‘Onze dorpen werden gebombardeerd’. Net als vele anderen ontvlucht ze haar dorp te voet, om over de grens veiligheid te vinden. Ze worden opgevangen in een vluchtelingenkamp in Ethiopië en leven daar nu in erbarmelijke omstandigheden.

Toen het geweld opnieuw oplaaide in Zuid-Sudan, had Nyokong geen tijd om na te denken. “Bommen vielen uit vliegtuigen op onze dorpen”, vertelt ze. “We moesten alles achterlaten en rennen. Er was geen tijd om onze dierbaren te vinden. Ik heb nog altijd geen idee waar mijn man is.” De omstandigheden in het kamp zijn zwaar. De meeste mensen slapen onder plastic zeilen, en er is nauwelijks eten of schoon water. Inmiddels is er ook cholera uitgebroken onder de vluchtelingen.

BURKINA FASO

De Vergeten Lijst '26

Ongeveer 1 op de 10
Burkinезen is ontheemd en
1 op de 4 is afhankelijk
van humanitaire hulp.

CIJFERS

 23,5 MILJOEN
INWONERS

 2,3 MILJOEN MENSEN
OP DE VLUCHT

 155 KEER IN DE
NEDERLANDSE MEDIA

LICHPUNTJE

De economie groeide de afgelopen jaren weer sneller. Volgens de Wereldbank komt dat onder andere door hogere landbouwopbrengsten, herstel van delen van de dienstensector en hogere inkomsten van goud.
(Bron: World Bank)

De vergeten crisis in Burkina Faso

Op de tweede plaats in deze lijst staat Burkina Faso, een land dat weinig aandacht krijgt in de media, terwijl daar wel degelijk aanleiding toe is.

GEWAPENDE CONFLICTEN

Sinds 2016 wordt Burkina Faso geteisterd door gewapende conflicten, vooral door aanvallen van extremistische groeperingen en lokale milities. In 2022 vonden twee staatsgrepen plaats, wat de politieke instabiliteit verder heeft vergroot. Door het aanhoudende geweld zijn duizenden dorpen verlaten en zijn miljoenen mensen op de vlucht geslagen. Ongeveer 1 op de 10 Burkinезen is ontheemd en 1 op de 4 is afhankelijk van humanitaire hulp.

KLIMAATVERANDERING

Tegelijkertijd verergert klimaatverandering de situatie. Door toenemende droogte, onregelmatige regenval en mislukte oogsten raken voedselvoorraden uitgeput. Hierdoor groeit de voedselonzekerheid en wordt het voor veel mensen steeds moeilijker om in hun basisbehoeften te voorzien.

Wat doet ZOA?

VOEDSELHULP

In totaal kregen het afgelopen jaar 6.670 mensen voedselhulp. Daarnaast kreeg elk gezin twee geiten en een voorraad voer, zodat ze opnieuw een kudde konden opbouwen. Vooral voor mensen die tijdens hun vlucht alles hebben moeten achterlaten was dit essentieel.

VERSPREIDEN VAN ZUINIGE EN ECO-VRIENDELIJKE FORNUIZEN

VERSTERKING VAN SOCIALE COHESIE

Samenwerking tussen ontheemden en gastgemeenschappen staan centraal. Dit blijkt cruciaal te zijn op plekken waar wantrouwen en schaarste aan de orde van de dag zijn.

LEESTIP

Lees meer over de situatie in Burkina Faso in het artikel '5 feiten over de situatie in Burkina Faso' op zoa.nl

SOMALIË

De Vergeten Lijst '26

Door deze crisissituatie hebben miljoenen mensen geen stabiele toegang tot voedsel, schoon drinkwater en gezondheidszorg.

CIJFERS

 19 MILJOEN INWONERS

 4,8 MILJOEN MENSEN OP DE VLUCHT

 474 KEER IN DE NEDERLANDSE MEDIA

LICHTPUNTJE

Somalië heeft de afgelopen jaren enorme schuldverlichting gekregen (bijna al zijn buitenlandse schuld is kwijtgescholden). Dit betekent dat er meer geld is voor onderwijs, zorg en infrastructuur. (Bron: Wereldbank)

De vergeten crisis in Somalië

Op nummer 3 staat Somalië. De humanitaire situatie in Somalië is op dit moment één van de ernstigste en meest langdurige crises ter wereld en verscheen in 2025 slechts 748 keer in de Nederlandse media. Het is geen tijdelijke ramp, maar een combinatie van aanhoudende droogte, gewapende conflicten en economische instabiliteit die al jarenlang voortduurt.

VOEDSELTEKORTEN EN CONFLICTEN

Het land wordt regelmatig getroffen door extreme droogte en soms ook overstromingen, waardoor oogsten mislukken en er grote voedseltekorten ontstaan. Tegelijkertijd is er al lange tijd een gewapend conflict met extremistische groepen, waardoor veel gebieden onveilig zijn en mensen gedwongen worden te vluchten.

GROTE NOOD

Door deze crisissituatie hebben miljoenen mensen geen stabiele toegang tot voedsel, schoon drinkwater en gezondheidszorg. De economie is zwak en veel mensen zijn afhankelijk van humanitaire hulp om te overleven. Vooral kinderen zijn kwetsbaar door ondervoeding en ziektes.

NUMMER 2 IN DE OPEN DOORS RANGLIJST

De heersende opvatting in de maatschappij is: een Somaliër wordt geboren als moslim en sterft als moslim. Dat biedt geen enkele ruimte om christen te zijn in dit Afrikaanse land. Naar schatting leven er enkele honderden christenen. Moslimbekeerlingen die christen worden, riskeren direct te worden onthoofd. Als dat niet gebeurt, worden ze op zijn minst verstoten door hun familie en de lokale gemeenschap. Met name in gebieden waar al-Shabaab actief is, lijden christenen zwaar. Een heel strikte lezing van de sharia vormt hun uitgangspunt en de terreurbeweging wil het christendom uitroeien. In de Hoorn van Afrika bracht al-Shabaab duizenden christenen om het leven, verdreef hen uit hun woonplaatsen of dwong hen tot bekering tot de islam. (Bron: Open Doors)

Bekijk het hartverscheurende verhaal van Aweis via opendoors.nl/ranglijst/somalie

Wat doet ZOA?

VLUCHTELINGENHULP

Somalische vluchtelingen in Ethiopië. Hoewel ZOA zelf niet aanwezig is in Somalië, helpen we wel Somalische vluchtelingen in het grensgebied van Ethiopië.

NOODHULP & WEDEROPBOUW

Via onze partners van de Dutch Relief Alliance (waar ZOA voorzitter van is) zijn we wel betrokken bij noodhulp- en wederopbouwprojecten in Somalië.

LEESTIP

Lees het indrukwekkende boek 'De tuin van verloren zielen' van Nadifa Mohamed.

DEMOCRATISCHE REPUBLIEK CONGO

De Vergeten Lijst '26

Er is een groot tekort aan voedsel en water, wat mede zorgt voor toename van ziektes zoals cholera.

CIJFERS

 109 MILJOEN
INWONERS

 8,6 MILJOEN MENSEN
OP DE VLUCHT

 973 KEER IN DE
NEDERLANDSE MEDIA

LICHPUNTJE

Er zijn in 2025 en 2026 vredesinitiatieven en onderhandelingen tussen de Congolese overheid en gewapende groepen zoals M23, met internationale bemiddeling.

De vergeten crisis in DR Congo

De Democratische Republiek Congo (DR Congo) kampt met een van de meest complexe en langdurige conflicten ter wereld. De situatie in het land is al jaren instabiel. Met 1.220 vermeldingen over de situatie in DR Congo in de Nederlandse media, en gezien de omvang van de crisis, staat dit land op de vierde plek van deze Vergeten Lijst.

BELANGRIJKSTE OORZAKEN VAN DE ONRUST

- * Het land is rijk aan waardevolle grondstoffen, waardoor verschillende groepen strijden om controle en inkomsten.
- * Er zijn veel gewapende groepen actief die vechten om macht, gebied en invloed.
- * De overheid heeft niet overal controle, waardoor veiligheid en orde moeilijk te handhaven zijn.
- * Regionale spanningen en betrokkenheid van groepen uit buurlanden zoals Rwanda, Uganda en Burundi spelen soms ook een rol in het conflict.
- * Door deze combinatie van factoren blijft het geweld aanhouden en raken veel mensen op de vlucht.

OP DE VLUCHT

Begin 2025 nam de onrust opnieuw toe toen rebellengroep M23 de stad Goma innam. Honderdduizenden mensen, waarvan veel al in een vluchtelingenkamp woonden, moesten opnieuw vluchten. Er is een groot tekort aan voedsel en water, wat mede zorgt voor toename van ziektes zoals cholera.

SEKSUEEL GEWELD

Seksueel geweld komt schrijnend vaak voor in DR Congo, met vrouwen en kinderen als meest voorkomende slachtoffers. Volgens UNICEF en de VN is seksueel geweld tegen vrouwen en kinderen in de DR Congo wijdverspreid en systematisch, vooral in conflictgebieden waar gewapende groepen actief zijn en de bescherming van burgers zwak is.

Wat doet ZOA?

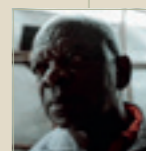
ZOA richt zich in DR Congo vooral op hulpverlening aan mensen die slachtoffer zijn van jarenlange conflicten en geweld. Belangrijk is het helpen opbouwen van hun bestaan, maar ook het veerkrachtiger maken van Congo-lezen tegen de bedreigingen waar ze mee te maken krijgen.

WATER EN VOEDSELZEKERHEID

Door aanhoudend geweld worden watervoorzieningen vaak getroffen. ZOA helpt met het herstellen hiervan zodat bewoners weer toegang hebben tot schoon drinkwater. Daarnaast wordt gewerkt aan voedselzekerheid. Zo worden boeren getraind en krijgen ze zaden en gereedschappen om klimaatbestendige gewassen te verbouwen.

VREDESOPBOUW

Vredesopbouw tussen Congolese gemeenschappen maar ook tussen boeren zijn van groot belang. Vanwege een gebrek aan registratie van landrechten, ontstaan er vaak conflicten tussen boeren. Bij gesprekken waarbij groepen bij elkaar worden gebracht, worden ook minderheidsgroepen betrokken.

LEESTIP

Lees het verhaal van Muhunde uit Congo die zijn twee dochters, ouders en broers verloor tijdens gewelddadige conflicten. Hij roept ons op: "Laat de wereld weten wat hier gebeurt!" Lees zijn verhaal op zoa.nl.

JEMEN

De Vergeten Lijst '26

Meer dan 5 miljoen mensen zijn ontheemd geraakt en naar schatting 19 miljoen mensen hebben te maken met voedselonzekerheid.

CIJFERS

 41 MILJOEN INWONERS

 4,9 MILJOEN MENSEN OP DE VLUCHT

 660 KEER IN DE NEDERLANDSE MEDIA

 LICHTPUNTJE

Yemeni's blijven al jaren manieren vinden om te blijven functioneren ondanks oorlog en economische crisis. UNDP noemt de veerkracht van lokale gemeenschappen zelfs één van de belangrijkste redenen dat delen van het land blijven draaien. (Bron: UNDP)

De vergeten crisis in Jemen

In 2015 braken er gevechten uit in Jemen. Nu, tien jaar later, kampt het land met een van de ergste humanitaire crises ter wereld. Doordat Jemen steeds meer uit het nieuws verdwijnt, staat het op de vijfde plek van deze lijst.

VOORTDUREND GEWELD

Door het voortdurende geweld is een groot deel van de infrastructuur, zoals ziekenhuizen, scholen en watervoorzieningen, beschadigd of verwoest. Hierdoor is het dagelijks leven voor veel mensen ernstig ontregeld. Meer dan 5 miljoen mensen zijn ontheemd geraakt en naar schatting 19 miljoen mensen, bijna de helft van de bevolking, hebben te maken met voedselonzekerheid. Daardoor is meer dan de helft van de bevolking afhankelijk van voedselhulp om te overleven.

SCHAARSTE

De schaarste is het grootst in gebieden waar nog actief wordt gevochten, mede doordat deze gebieden door hulpverlening slecht bereikbaar zijn. Vooral ontheemden, kwetsbare en gemarginaliseerde groepen, vissersgemeenschappen en arbeiders hebben het ongekend zwaar.

NUMMER 2 IN DE OPEN DOORS RANGLIJST

Christen zijn in Jemen is levensgevaarlijk. Aanhoudend geweld, de groeiende invloed van de Houthis-rebellen en Islamitische Staat (IS), verscherpt toezicht, economische ineenstorting en radicalisering zorgen ervoor dat christenen in angst en isolement leven. De inheemse kerk bestaat voornamelijk uit bekeerlingen uit de islam, die hun geloof alleen in het diepste geheim kunnen belijden. (Bron: Open Doers)

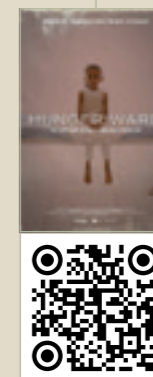
Bekijk het verhaal van Zahrah in Jemen via opendoors.nl/ranglijst/jemen

Wat doet ZOA?**SANITAIR, HYGIËNE & VOEDSEL**

Medewerkers van ZOA ondersteunen gemeenschappen bij het aanleggen en verbeteren van sanitaire voorzieningen, zodat mensen toegang krijgen tot schoon en veilig drinkwater. Dit draagt bij aan een betere gezondheid en helpt de verspreiding van ziektes, zoals cholera, te verminderen. Daarnaast verzorgt ZOA trainingen op het gebied van hygiëne en zet de organisatie voedselprojecten op om de voedselzekerheid van kwetsbare gezinnen te versterken.

WATEROORZIENING

Samen met lokale partners werkt ZOA aan duurzame oplossingen voor watervoorziening. Door gebruik te maken van hernieuwbare energiebronnen wordt de impact op het milieu beperkt, terwijl gemeenschappen toch beschikken over schoon drinkwater. Tegelijkertijd worden bewoners getraind en begeleid om meer verantwoordelijkheid te nemen binnen hun gemeenschap.

KIJKTIP

De film Hunger Ward is een indringende (schokkende) documentaire die de impact van de hongersnood in Jemen in beeld brengt. In de film worden artsen in twee voedingsklinieken gevolgd die dagelijks vechten om het leven van hongerlijdende kinderen te redden. hungerward.org

“Ondanks jaren van oorlog en ontberingen blijven mensen elkaar helpen en zoeken ze manieren om vooruit te kijken”

“Jemen dreigt uit beeld te verdwijnen” **BEREKET GODIFAY**

Sinds begin 2023 is de Ethiopiër Bereket Godifay landendirecteur van ZOA in Jemen. Hij werkt in een land dat al jaren wordt geteisterd door oorlog, ontheemding en armoede. Terwijl de wereld haar aandacht richt op nieuwe crises, dreigt Jemen steeds verder uit beeld te verdwijnen. Wat betekent dat voor de miljoenen mensen die er dagelijks proberen te overleven?

Hoe is het om te werken in een conflict dat maar voortduurt?

“Na drieënhalve jaar in Jemen heb ik geleerd dat je hier een lange adem nodig hebt,” zegt Bereket. “Er is geen duidelijke politieke oplossing in zicht, en dat zorgt voor voortdurende onzekerheid. Voor de bevolking, maar ook voor hulporganisaties. We moeten ons steeds aanpassen aan de situatie, terwijl we proberen mensen niet alleen acute hulp te bieden, maar ook perspectief op herstel en stabiliteit.”

Is er voldoende internationale hulp?

“Nee. Jemen kent nog altijd een van de grootste humanitaire crises ter wereld. Naar schatting hebben 22 miljoen mensen hulp nodig. Tegelijkertijd neemt de internationale financiering af. Daardoor wordt de kloof tussen wat nodig is en wat mogelijk is steeds groter. Verschillende hulporganisaties hebben hun activiteiten moeten beperken of zelfs helemaal stopzetten.”

Waarom krijgt Jemen zo weinig aandacht?

Volgens Bereket speelt mee dat het conflict al zo lang duurt. “Jemen haalt zelden de voorpagina’s, tenzij

er een grote escalatie plaatsvindt. Bovendien is de situatie ingewikkeld en lastig uit te leggen in een kort nieuwsbericht. Maar het gevolg is dat de crisis uit beeld dreigt te verdwijnen, terwijl de humanitaire nood enorm blijft.”

Wat merken de mensen in Jemen daarvan?

“Minder aandacht leidt vaak tot minder geld voor hulp. Voor veel gemeenschappen betekent dat minder ondersteuning en minder hoop op verbetering. Sommige mensen krijgen zelfs het gevoel dat hun lijden geen prioriteit meer is voor de rest van de wereld.”

Wat kan de media doen?

“Blijf aandacht besteden aan Jemen, ook als er geen grote nieuwsgebeurtenissen zijn. Dit is een crisis die vraagt om langdurige betrokkenheid.”

Wat geeft jou hoop?

Bereket hoeft niet lang na te denken. “De veerkracht van de Jemenieten. Ondanks jaren van oorlog en ontberingen blijven mensen elkaar helpen en zoeken ze manieren om vooruit te kijken.”

Achtergrond

Waarom worden sommige crises onderbelicht in de Nederlandse media?

01 Buitenlandse **conflicten concurreren voortdurend om aandacht**. Oorlogen in Oekraïne en Gaza kregen de afgelopen jaren veel meer Nederlandse media-aandacht omdat ze dichterbij Europa liggen, directe politieke gevolgen hebben voor Nederland en veel publieke discussie oproepen.

02 Een conflict is ingewikkeld en **lastig uit te leggen** aan een groot publiek.

03 Als een crisis lang duurt, is er **minder urgentie** om erover te schrijven. Media zijn vaker geneigd om aandacht te geven aan acute crises of escalaties.

04 **Moeilijke toegang** voor journalisten waardoor er minder verslaggeving beschikbaar is.

KlaasJan Baas werkte jarenlang als buitenlandjournalist en eindredacteur voor de EO en NPO Radio 1. Tegenwoordig is hij Manager Media Relations & Partnerships bij ZOA. Vanuit beide rollen ziet hij hoe sommige humanitaire crises volop aandacht krijgen, terwijl andere vrijwel onzichtbaar blijven.

“Ik weet uit eigen ervaring hoe moeilijk het is om aandacht vast te houden voor dit soort onderwerpen” **KLAASJAN BAAS**

Sommige crises halen voortdurend de voorpagina, terwijl andere, soms grotere humanitaire rampen nauwelijks aandacht krijgen. Hoe kan dat? Welke media-wetten bepalen wat we voorgeschoteld krijgen? We vroegen het KlaasJan Baas, Manager Media Relations & Partnerships bij ZOA.

Waarom halen sommige crises het nieuws wel en andere niet?

“Journalisten zijn nieuwsgierig naar ontwikkelingen die nieuw, onverwacht of ingrijpend zijn. Oorlogen die plotseling uitbreken, politieke omwentelingen of rampen met grote gevolgen trekken automatisch aandacht. Daarnaast speelt mee of een gebeurtenis dichtbij voelt. Heeft het gevolgen voor Nederland? Herkennen mensen zich erin?”

Tegelijkertijd voelen veel journalisten ook een verantwoordelijkheid om aandacht te geven aan menselijk leed. Maar daar zit een spanning. Je wilt mensen informeren, zonder hen te overspoelen met ellende. Elke redactie zoekt voortdurend naar die balans.”

Waarom zijn juist de crises op deze lijst zo moeilijk om in het nieuws te houden?

“Dat heeft vaak praktische oorzaken. Veel van deze landen zijn moeilijk bereikbaar, gevaarlijk of hebben een gebrekkige informatievoorziening. Als journalist wil je betrouwbare bronnen, goede beelden en mensen die je kunt spreken. In conflictgebieden ontbreekt dat vaak.

Daar komt bij dat deze crises meestal complex zijn. Er zijn veel partijen betrokken en de situatie verandert voortdurend. Dat maakt

het lastig om een helder verhaal te vertellen. Daarom zie ik deze lijst niet als een aanklacht tegen de journalistiek. Ik weet uit eigen ervaring hoe moeilijk het is om aandacht vast te houden voor dit soort onderwerpen.”

Welke rol speelt het publiek daarin?

“Een grote rol. Journalistiek maak je uiteindelijk voor een publiek. Maar er schuilt ook een gevaar in de manier waarop media tegenwoordig werken. Online zie je direct welke artikelen goed scoren. Dat maakt de verleiding groot om vooral aandacht te geven aan onderwerpen die veel klikken opleveren.

Juist daarom hebben journalisten een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Niet alleen brengen wat mensen al interessant vinden, maar ook laten zien wat ze dreigen te missen.”

Wat is volgens jou de oplossing?

“Zoek steeds naar nieuwe invalshoeken. Maak een crisis persoonlijk en herkenbaar. Vertel niet alleen over de problemen, maar ook over mensen die ondanks alles doorgaan. Uiteindelijk gaat het niet om conflicten of statistieken, maar om mensenlevens. Zodra je dat zichtbaar maakt, wordt een vergeten crisis weer een verhaal waar mensen zich mee verbonden voelen.”

Daar waar camera's
vertrekken, blijven
mensen achter. Zonder
eten, onderdak of
medische hulp.

Colofon

ZOA

Sleutelbloemstraat 45, Apeldoorn
Postbus 4130, 7320 AC Apeldoorn
Nederland

Vragen of opmerkingen?

t +31 (0)55 366 3339

e info@zoa.ngo

www.zoa.nl

REDACTIE

Marianne van Elst-Sijtsma,
KlaasJan Baas

FOTOGRAFIE

Dutch Relief Alliance,
Else Lotte Faasse,
Lieuwe Siebe de Jong

VORMGEVING

RemarkableStudio.nl

ZOAC
van noodhulp
naar wederopbouw

We zijn er.